

Az előfizetés ára:

1 egész évre . . . . . 8 frt
1 fél évre . . . . . 4 frt
1 negyed évre . . . . . 2 frt
Körjegyzőknek és néptanítóknak
egész évre 6 frt., fél évre 3 frt
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethető és egyes lappéldá-
nyokat venni lehet a kiadóhiva-
talban. Traubb. és társa, Valentin
Károly, Böhm M., Luzsovics L.
Veidinger N.

üzletében és a fődohánytőzsben.
A hirdetések ára:
Mindenkor arjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
Nyiltterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön:
Bareck J. és Társa Erfurtban
Haasenstein és Vogler, Steiner A,
Hamburgban, Daube G. L., Knol,
Ignác Frankfurthban, Oppelik A.
Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
Bécsben. Magyarországon: Neu-
berger és Braun, Goldberger A.
V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula
Somogyi E. „Első magyar nemzet-
közi irodá”-ja Budapesten, kiadó-
hivatalunk és Janovszky H. király-
utezban levő hirdetések felvételi
irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok
nem adtnak vissza.

Városi közgyűlés.

A hétfőn tartott szokatlanul rövid közgyűlés nem volt minden érdekesség híjával, mit leginkább a váratlanul felmerült dolgok s az ezek tárgyalásánál tett nyilatkozatok idéztek elő, melyekhez a katonai kórház ügyének kedvező megoldását számítva, a közgyűlés eredménye, ámbár a tárgysorozat kissé szűk és köznapi színezetű volt, teljesen kielégítőnek mondható.

A tárgysorozat nevezetesebb pontjai közül mint udvariassági tény első helyen említendő a közgyűlés azon határozata, melyben dr. Szeredy József indítványára kimondatott, hogy Perczel Miklós főispán ő méltósága iránt azon alkalomból, hogy ő Fejsége által főrendiházi taggá nevezetett ki, a közgyűlés jegyzőkönyvileg tiszteletének és ragaszkodásának ad kifejezést s az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot Aidinger János, Szeredy József, Egrý József és Fekete Mihály személyében 4 tagu küldöttség adja át a főispánnak, ki jelenleg borsódi birtokán tartózkodik.

Kiváló fontosságú a közgyűlésnek második — egyhangulag — hozott

határozata, melyben Egrý József indítványára kimondatott, hogy Pécs sz. kir. városi közönsége 500 frttal az „Erdélyi magyar közművelődési egyesület” örökös tagjai közé lép. E lelkes határozat a közgyűlés hazafias áldozatkészségét a legszebb színben tünteti fel s városunknak hervadhatatlan díszét fogja képezni.

Általános meglegedést és örömet keltett azon jelentés, hogy a katonai kórház ügyére vonatkozó iratok a közös hadügyminiszteriumtól végre valahára, miután ez ügy 33 éven át a bizonytalanságban húzódott, jóváhagyólag visszaérkeztek s hogy az építkezés még ez év őszén megkezdhető legyen, mit részünkről is nagyon óhajtanónak tartunk, a közgyűlés, miután a városi mérnöki hivatal a közönség részéről minden képzeltet mértéken felül igénybe vétetik, felhatalmazta a tanácsot, hogy magánúton építési tervzetet és költségvetést csináltasson, melynek javadalmazására 400 frt szavaztatott meg.

Nem mellőzhetjük hallgatással, ellenkezőleg: a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk Mendlik Ágost apát-plébános azon felszólalásáról, melyet a Kalvária-részen uralkodó víz-

hiányra s a lakosoknak e körülmény okozta nélkülözésére vonatkozólag tett. A legtisztább forrásu emberszeretet sugalta e felszólalást, mely azonban — sajnos — eredményre nem vezetett, helyesebben nem vezethetett, mert, mint az a polgármesternek felvilágosító megjegyzéseiből kitűnt, a Kalvária lakóit a vízvezeték-ügy általános rendezése előtt vizzel ellátni képtelenség, amiben, mivel természeti lehetlenségről van szó, kénytelen mindenki megnyugodni, de ez is egy ok arra, hogy a vízvezetékügy megoldásának siettetését sürgetve kérjük.

De ha köztisztületben álló apát-plébánosunkat felszólamlásában a legnemesebb emberszeretet vezette, nem mondható ez azon polgárokról, kik a közgyűléshez beadott kérvényükben a közegészségi és köztisztasági szabályrendelet egyes intézkedései ellen szóltak fel, az annyira szükséges rendelet alól kibúvót keresve és kérve maguk számára. Nem egyéb ez, mint a piszokban magát jól érző maradiság megújított, de szeretjük hinni: utolsó, küzdelme a győzelmes tisztasággal. A közgyűlés szinte megbotránkozva hallgatta a felszólamlást s azt — igen

A „Pécs” tárczája.

Egy kis utazás lóhalálába.

(Folytatás és vége.)

Flüelenből menve: balról a vierwaldstädti tó déli ága, az ugynevezett Urner See, jobbról a beláthatatlanságig felmagasló hegyek alján oly ritka szépségű panorama terül el előttünk, minőt képzelné sem mertünk. Ez a gyönyörű tó, szemben a Rothstok, Gitschen, Bauen, előtűnik balra a Seelberg, jobbra a Frohnalp és Rophain hegyek és havasok, részint a tóba nyuló sziklafalakkal, részint a különböző színekben pompázó, házakkal és kertekkel sűrűen borított hegyfokokkal oly eszményi szépségű tájképet nyújtanak, melynek a valódságban létezését alig mertük volna elhinni. E tájkép szépsége folyton változik, a mint a vasutal tovább haladunk, mely Brunnenig mindig közvetlenül a tó partján vonul végig. Igaz, hogy a sok alagut, melyeken itt keresztül megyünk, a kilátást kissé akadályozza. (Flüelentől Brunnenig hét rövidebb és három hosszabb alaguton haladunk át), de más részt érdekessé teszi az, hogy egy-egy hosszabb alagutból kiérve, egy újabb és szebbnél-szebb képrészlet tárul föl előttünk.

Igy érünk Brunnenig. Itt eltérünk a vierwaldstädti tótól s majdnem éjszakknak

tartva az Urmi hegy alatt beérünk a schwyzi völgybe; Schwyz jobbra marad a Mythen hegyek alatti gyönyörű fekvésében, tovább menve balra van a lowerzi tó s ezután egy számtalan kisebb nagyobb sziklával borított téren haladunk át. E sajtáságos sziklatenger akaratlanul is annyira magára vonja figyelmünket, hogy minden egyebet felejtvé azt kérdezzük magunktól, minő katasztrófa lehetett az, mely az egész új hegy alkotásra elég sziklákat itt ily rendetlenül szétszórta? Késsé gondolkozva rá jutunk a feleletre, hogy itt valaha egy hegynek kellett le- vagy beszakadnia, még pedig nagy hegynek, mert egy dombesztás ily nyomokat nem hagyhatott volna maga után, ez elszórt sziklák a lowerzi tó vizéig érnek, s látszik, hogy ez oldalon a tónak nem miudig e rendetlen szikla tömegek lehettek partja.

Goldauba érve első dolgom volt e sziklák jelentősége felől tudakozódnom, s ott időzésem rövid ideje alatt arról értesültem, hogy 1806-ban szeptember 2-án a Rossberg egyik része, az ugynevezett Steinberger-Füh elvált a hegytől és beszakadt a völgybe, eltemetett három közeget és mintegy ötödfél száz embert, s a lowerzi tó nagy részét is eltöltötte.

Az esemény borzasztóan egyszerű lehetett, a maig is látható romok után ítélve!

Három óra ötvenöt percz volt délután, mikor az arth-goldauai állomáshoz értem. Itt már készen vár a Rigré menő vonat sajtáságosan épült mozdonyával, egy személy és egy borjú szállító kocsiával, melyeket e mozdony pontban négy órakor kezdett a fogas kerekű vasuton tolni fölfelé.

Már a goldauai pályaudvarban kételyem támadt, felmenjek-e a Rigré vagy sem, mert a hegy csúcs körülbelül a magasság egy negyedéig kődkalappal volt borítva, s pedig mint hallók már vagy 8—10 nap óta, de minthogy uti tervem így volt elkészítve, aztán meg nem valami sok gondolkodni való idő maradt, neki mentem a ködnek többi utitársammal együtt, kiknek azonban szőlőtem azon előnye volt, hogy a Rigiú szándékozta maradni, nekem pedig, akár láttam valamit akár nem, este Luzern-ben kellett lennem.

A Rigi-Staffel-ig szép időnk volt, csak rövid perczekre háborított egy-egy ködfoszalány, hogy ép oly hamar elenyészessék, s így a pályát is hosszabb vonalban lehetett látni. E helyi pályát azok után, miket felőle olvastam és hallottam, sokkal borzasztóbbnak hittem, mint találtam; igaz, meredek és merészen épített hidakon kell átkelnünk, de a ki az imént járta meg a Gotthard vasutat különösen Amstegtől Göschenenig, az már ugy hozzá szokott ezekhez a nyaktörőnek

helyesen — elutasította. A köztisztasági szabályrendelet törvényerőre emelkedett, azt végre kell hajtani czéltudatosan, kitartóan, minden magánérdek legyezetése nélkül, ha kell, szigorú bírságolások útján is. Szomorú csak az, hogy a tisztaságra, a legfőbb jók egyikére kényszeríteni kell az embereket!

Es mit szóljunk Czirják Ignác bizottsági tagnak a volt és jelenlegi helypénz-bérlő állítólagos zsarolásai tárgyában a rendőrkapitányhoz intézett interpellációjáról? Nem volt az más, mint — elismerjük, hogy akaratlanul s a városi és vidéki polgárok javára irányuló legjobb szándékból elkövetett — merénylet a közgyűlés türelme ellen s emiatt érzett kedvetlenségének és nem-tetszésének a közgyűlés igen számos tagja hangosan kifejezést is adott. Készségesen beismerjük, hogy ez ügy nagyfontosságú. Megengedjük azt is, hogy a helypénzsedők zsaroltak, zsarolnak és meglehet, hogy a jövőben is zsarolni fognak. Az interpellálóknak e téren kifejtett, talán kissé túlságba is menő buzgósága ellen sem teszünk alapjában kifogást. Ez ügyben azonban nem vádaskodásra, hanem ténnyekre van szükség, panaszosokra, kik a helypénzsedők visszaéléseiről a rendőrkapitányságnál feljelentést tettek, mely esetben a visszaélés bizonyára a törvény szigorával fog sújtani.

És végül nem hagyhatunk említetlenül egy eszmét, mely a tárgyalások közben csak úgy melleleg érintett, mely azonban szerintünk kiváló fontosságú. A legeltetési díjak felemelésének tárgyalásakor (mi el is határozottat) Aidinger János polgármester azon tetemes veszteséget említve, mi a jelenleg divó legeltetési rendszer következtében a várost éri, utalt azon előnyökre, melyek a marha-

tartás és bikaállomány beszüntetéséből, a 400 holdnál többre terjedő legelő tagosításából, esetleg majorosoknak leendő bérbeadásából a városra hármolnának, az így elérhető évi hasznot 7—8000 frtra becsülvén. Véleményünk szerint ez eszme nagyon is kivihető s annak nyomdokain haladva könnyen nagyobb szabású tejjgazdaság lenne berendezhető, esetleg sajt-gyárral összekötésben, mi míg egyrészt a város jövedelmeit közvetlenül is emelné, a közegészségnek és köztisztaságnak is hasznára válnék, üdvös hatását a közel vidékre is kiterjesztené s új kereset-ágot nyitva, a hazánkban különösen oly fontos szarvasmarha-tenyésztést is előmozdítaná.

(F—r.)

Pécs sz. kir. város községi iskolaszéke részéről 1885-ik évi július hó 15-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvnek kivonata:

Elnök ur előadja, hogy az 1885—6-ik iskolai évre való beiratások keresetülvitelé tekintetében czélszerű volna már most intézkedni, hogy az elrendelt intézkedések jó eleve legyenek közhírré tehetőek.

Minck folytán a következőképen határozottat:

1-ör. A községi népiskolákba, egy a polgári leánytanodába való beiratások f. évi augusztus hó 30., 31-én, ugy szeptember hó 1-én mindenkor délelőtt 8 órától 12-ig és délutáni 2 órától 5-ig eszközözendők az illető tanépületekben.

2-ör. A „veni Sancte” minden intézetre nézve f. évi szeptember hó 2-ik napján délelőtti 8 órákor tartandó.

3-ör. Minden növendék azon kerülethez tartozó tanodába tartozik beiratkozni, mely kerületben állandó lakása van, kivételnek csakis az iskolaszék, illetőleg ennek elnöke által kiadandó engedély esetében lehet helye.

4-er. A kitűzött beiratási határidő eltelével a beiratási jegyzékek a befolyt tandíjakkal együtt — további hivatalos eljárás végett — iskolagondnok urnak lesznek átadandók.

Utólagos beiratások teljesítésével az

igazgató tanító urak bizatnak meg, mely esetben az illetők a mulasztást igazolni tartoznak.

Az igazgató tanító urak e részbeni jelentése legkésőbb f. é. szeptember hó végéig okvetlenül betérjesztendő.

5-ör. A tandíjmentesség indokolására szolgáló szegénységi bizonyítványok felhozatala a jövő tanévre is mellőzendő lesz s minden jelentkező tanuló, ha a felvételre kellő minősítvényenvel bír, tekintet nélkül arra, vajjon a tandíjt lefizette-e vagy nem? az illető osztályba beírandó, de a jegyzet rovatában „nem fizetett” lesz megjelölendő.

A beiratási jegyzékben kitüntetett nem fizetők anyagi körülményei utólag lesznek hatóságilag megvizsgálva s ezen vizsgálat eredményéhez képest a beiratási díj beszedése iránt intézkedés téve.

A szegényeknek találtak névjegyzéke — a tandíjmentesség megadása czéljából — a községi iskolaszékek betérjesztendő leend. A tandíjak az eddigiek szerint jövő tanévre is a következőképen állapíttatnak meg az elemi osztályokra nézve u. m.:

A belvárosi elemi tanodában: tandíj fejében 2 frt, tornadíj czímen 1 forint.

A külvárosi tanodákban: tandíjkép 1 frt, tornadíj fejében 1 frt.

Vidékiek ezen összegek kétszeresét tartoznak megfizetni; — amiért is a beirási jegyzékekben ezen körülmény világosan előtűntetendő.

A polgári leánytanodára nézve pedig — minden különbség nélkül — a tandíj a jövő tanévre is az eddigi mérvben, vagyis az első osztályra nézve havi 1 frt 50 kban, a többi osztályokra nézve pedig 3 frtban állapíttatik meg.

Mely iskolában tandíjmentességre vagyontalan szülőknek csak oly gyermekei tarthatnak igényt, kik kifogástalan erkölcsi magaviselet mellett tanulmányaikban is teljes előmenetelt tanusítanak.

6-ör. Az elemi és polgári leánytanodában a rendes oktatás f. évi szeptember hó 3-án veendi kezdetét.

7-er. Az ismételő iskola látogatására kötelezettek beiratása f. évi szeptember hó 6-ik és 8-ik napján eszközözendő és pedig csak reggeli 8 órától egész déli 12 óráig.

Az iparos tanoncok beiratása érdemében az ipariszkolai bizottság fog intézkedni.

Az ismételő iskolások rendes oktatása f. évi október hó 13-án veendi kezdetét.

8-ör. A beiratásoknak az illeto igazgató s osztálytanítók állandó részvéte mellett leendő

látszó hidak, viaduktok, s több efélékhez, hogy a gyönyörű kilátás mellett a vasutara alig fordítaná figyelmét, ha a gözmözdony éktelen puszszogása nem emlékeztetné az utast, hogy mégse valami nagyon könnyű szerrel jut az ígérte földének — melyet itt Rigi-nek hívnak — csúcsára, s hogy tulajdonképen még az a lehetőség is megvan, hogy le is fordulhat.

Az igazat megvallva, az ily gondolatok nem igen bántják az embert, ugy van vele mint a tengerrel, igaz hogy bele fulhat, de eszébe sem jut, főleg ha a partot már a szeme előtt látja. Csakbágy mi a partot nem láttuk, mert a ködsíkra a helyett hogy oszlott volna, mindig sűrűbb lett, s egyik is másik is közülünk vagy plaiddel, vagy felső kabattal védte magát a nedves hideg ellen; most már tehát nem is láttunk semmit s így a mulasztág nem valami nagy volt.

Szerencsére nem tartott soká; 5 óra 15 perczkor fenn voltunk.

Mintegy kétszáz lépésnyire voltunk a végállomástól, mikor elkezdett az eső esni; szomorú kilátás, gondoltam magamban; s ha eszembe jutott, hogy azért csináltam ezt a vargabetűt Salzburgból idáig, hogy a Rigi-n megázzam, ezt bizony kevesebb fáradtsággal amott is elértem volna, hol mint hallottam, elutazásom óta folytonosan csak ugy szakadt az eső, mely pedig salzburgi módon, s

a ki ezt ismeri, tudja, mily alaposan lehetett volna körszítást ázni ott is, a nélkül, hogy bolondjában ezért az ember a Rigrere jöjjön.

A folyton szakadó esőben esernyő alatt futottam a Rigi-Culm vendéglő kávéházába és egy nem complet*) kávéért kértem. Épp ott ebédelt egy német család, mely, mint ki-vehettem, már hat vagy hét napja időzött a Rigin, s nem látott semmit a folytonos köd miatt, jó izűn ettek és szidták az időt; én ekközben a kávémmal csakhamar végeztem, s hogy már mégis a hegy csúcsán legyen, daczára a még permetező időnek, egyedül magam felmentem. Minden ott levő áru láda el volt zárva, s magára hagyva, még strázsát sem tettek mellejük, mindenki elszaladt az eső elől.

A csúcspon levő fa-állványtól még vagy ötven lépésre lehettem mikor az eső elállott, s alig került fél perczbe, hogy a köd teljesen eloszlott, s a leggyönyörűbb verőfény napban lettem magamat, oly átlátszó tiszta légben, mely a hegyek csúcsán egy ímént mult eső után lenni szokott.

Meglepő látvány tárt fel előttem! Nem tudtam mit néztek előbb, az elem varázsolt vidéket-e, vagy a méhráj módjára a két fogadóba kitoldul s a csúcs felé tartó zajos

*) Complet kávé az, ha hozzá vajot, mézet és kenyéret adnak, ára 1 fr. 50 cent; nem complet vaj és méz nélkül, ára 1 fr. 20 cent.

vendégsereget. Öt percz alatt nem csak az állvány telt meg néppel, de az alját is teljesen előzőnőlték, az áru ládák megnyíltak, a látszóveken minden féle fajai igénybe vétettek, s bő alkalmam lehetett volna Európa minden nyelvének felkiáltó szókáját külföldi-külföldi hangváltozatban megtanulni.

De nem is csoda, mert ez a kilátás, mely itt néhány másodpercz alatt tárult ki, oly varázis erővel hatott rám is, hogy tán csudálkozásomban magam is elkiáltottam magamat; tartózkodás nélkül tettem, mert akkor még magam voltam.

Kelet felől a magas Sentis-től a glarusi havasoknak a perspectiva által egy folytonos hótérületté összeszorított csúcsai, melyből egyik-másik uralkodólag magaslik ki, tovább jobbra az urii hegyek, köztök a Scheerhorn, Ruchen, Windgelle már vasuti utazásomból ismerősök, közelebednek, s talán ezért még szebbek a Pietschen, Güzihorn, Uhi-Rothstock stb. melyeket ki tudna mind felsorolni? Délnyugotnak látszik a Finsterarhorn, Jungfrau, s végre nyugotnak a Pilatus, összesen mintegy tíz tóval. A nyugati részen levő hegyek az okból, mert a nap már mélyebben állott és szembe sütött, nem látszottak oly tisztán, de itt meg annál szebbek voltak a tavak, melyek a részut belőjük eső napsugarakat vetették vissza. Az egész oly

teljesítésére, a tan- és tornadijk beszédésére a következő iskolaszéki tag urak kéretnek fel u. m.

I) A belvárosi tanodánál:

a) Augusztus hó 30-ik napjának délelőttjén Egry József és dr. Kohárics Károly urak. Ugyanazon nap délutánjára Bubreg Antal és Varga József urak.

b) Augusztus hó 31-ik napjának délelőttjére Krasznay Mihály és dr. Szeredy József urak.

Ugyanazon nap délutánjára Varga József és Mendlik Ágoston urak.

c) Szeptember hó első napjának délelőttjén Bodó István és dr. Hölbling Miksa urak.

Ugyanazon nap délutánjára Dévényi Iván és Jesko Lajos urak.

II. A budai külvárosi Ágoston-téri tanodánál:

a) Augusztus hó 30-ik napjának délelőttjére Koszer István és Pap József urak.

Ugyanazon nap délutánjára Károly Ignác és Lill János urak.

b) Augusztus hó 31-ik napjának délelőttjére Kurcz György és Weidinger Ferencz urak.

Ugyanazon nap délutánjára Károly Ignác és Koszer István urak.

c) Szeptember hó első napjának délelőttjén Hoffmann Károly és Lill János urak.

Ugyanazon nap délutánjára Kurcz György és Weidinger Ferencz urak.

III. A budai külvárosi felső várműhelyi tanodánál:

a) Augusztus hó 30-ik napjának délelőttjére Nagy-Gadó József és Rauss József urak.

Ugyanazon nap délutánjára Kurcz György és Weidinger Ferencz urak.

b) Augusztus hó 31-ik napjának délelőttjére Bolgár Kálmán és Rauss József urak.

Ugyanazon nap délutánjára Nagy-Gadó József és Papp József urak.

c) Szeptember hó első napjának délelőttjére Holczér István és Sziebert Nándor urak.

Ugyanazon nap délutánjára Nagy-Gadó József és Kovácsics József urak.

IV. A szigeti külvárosi tanodánál:

a) Augusztus hó 30-ik napjának délelőttjére: Hartl Ferencz és Radocsay Mátyás urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Dobszay István urak.

b) Augusztus hó 31-ik napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

c) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

d) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

e) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

f) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

g) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

h) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

i) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

j) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

k) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Böhm Bódog és Radocsay Mátyás urak.

l) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

c) Szeptember hó első napjának délelőttjére Dobszay István és Ott Márton urak.

Ugyanazon nap délutánjára Kerese Kálmán és Radocsay Mátyás urak.

V. A polgári leánytanodánál:

a) Augusztus hó 30-ik napjának délelőttjére Bubreg Antal, Varga József urak.

Ugyanazon nap délutánjára: Fekete Mihály és Mendlik Ágoston urak.

b) Augusztus hó 31-ik napjának délelőttjére Lill János és Sziebert Nándor urak.

Ugyanazon nap délutánjára Hoffmann Károly és Kovácsics József urak.

c) Szeptember hó első napjának délelőttjére: Bolgár Kálmán és Papp József urak.

Ugyanazon nap délutánjára Fekete Mihály és Lechner Gyula urak.

9. Az ismételő iskola látogatók beiratása, az illető igazgató tanítók és osztálytanítók által lesz csak eszközözendő.

10. Megkerestetni rendeltetik a Miaszszonyunkról címzett nőzárda által fenntartott külső leánytanintézet főtisztelendő Igazgató-sága aziránt, hogy a tankötelesek iskolalátogatásának pontos ellenőrzhetése végett oly szigeti és budai külvárosi leánytanulókat, kik ezen városrészekben levő IV. osztályt elvégezték, a zárda iskolába fel ne vegyenek, miután azoknak módjukban van a polgári leánytanodába átlépni.

Mely intézkedések falragaszok, hirdapok és szószék útján lesznek köztudomásra hozandók, az erre vonatkozó intézkedésekkel az elnökség megbízott.

Kiadta Majorossy Imre iskolaszéki jegyző.

Könyv-ismertetés.

A könyvpiacpon egy mű jelent meg, mely jeleségénél, tárgya rendkívüli fontosságánál és időszerűségénél fogva méltán magára vonta a szakfűriak érdeklődését és figyelmét. — Eltekintve, hogy szerzőnek általában ismert szakképzettsége már magában véve garanciát nyújt nekünk arra nézve, hogy tőle jeles művet nyerjünk: a könyvet, melynek címe: „A népiszkola és az egészségügy” (írta dr. Walter Gyula), midőn nemcsak a tanfűriaknak, hanem a családnak, az egyeseknek ép úgy mint a társadalomnak és kormánynak ajánlani bátor-ködnék: nem kételkedem egy percze sem, hogy azon nemes célt elérhetni, melyet a szerző e műve irásakor magának kitűzött, mindenki, ki e műből megismerheti a rá hármas feladat szentségét, azt magáévá

tenni és egyszersmind nemzeti és hazafiúi kötelességének is fogja ismerni.

Az egykor szervileg erős magyar faj — bár fájdalommal, de be kell vallanunk — edzetségben, egészségben naponként hanyatlak: nincs már meg benne az a kitartás, azon impóndó erő, melylyel hajdan az európai koncertben diktatoroskodott, a kimagasló alakok most már csak futó csillagok, ritka tünemények, s ha a multat a jelenhez hasonlítjuk: ott fog állani egy erő-óriás és egy szánandó sattyva alak! Ez igen szomorú jelenség; de való!

A statisztika az ő számaival kérielhetetlenül fenyt bennünket s mintegy inteni látszik, hogy tegyük a mig tenni tán nem leszen egészen késő.

A honvédelmi és közös hadügyminiszter állítogalványosul érzi magát a jövőben a katonai állításoknál az V. korosztályt is behívni, nem lévén betölthető a törvényes szám a négy korosztályon keresztül az ifjak elsatnyultságánál fogva.

S mily eszomorító képet nyujtanak gőgny gyermekeink?! Az atyának minden büszkesége és reménye fiában összpontosul, s vannak — sajnos igen sokan — gyermekek, a kikre ránézve, az atyának fájdalom fogja el szívet azon gondolatnál, hogy a társadalomnak és hazának ily szánandó alakot nevel. E bajnak nagyban az iskola az oka. Belátta ezt közoktatásügyi miniszterünk is, midőn a II. orsz. tanítói gyűlés jövő tanácskozmányának tárgyai közé ezt is főlvényi kívánta, s a mely témát nevezett szerző ur oly kimerítően, oly szakavatottsággal meg is fejtett.

Elfogultaknak kellene lennünk, ha tagadnók, miszerint az iskola nagyban okozója e bajnak. E könyvben szerző leplezetlenül, minden kihagyás vagy nyújtás nélkül rámutat e hibákra. Amennyiben az általános elsatnyulásnak mint okozatnak forrása és oka az iskola: e bajok ezen müben föl is vannak róva az iskolának. Megismerhetjük belőle ezeket. Megtanulhatja e könyvből a tanító, a tanhatóság, a társadalom ép úgy, mint a kormány, hogy ezen nemzeti veszély elhárítása érdekében mely tartozásai vannak? — Mindenki kiböngészheti belőle a magáét. — Megtanulhatja a szülő, hogy átadva gyermekét az iskolának el lehet rá készülvé, miszerint az hozhat ki magával az iskolából az életbe oly bajt is, melynek örökös rabja, köldusa lehet. E bajokat részletesen fölemelíti e könyv.

Egyetértünk szerzővel, midőn azt állítja, hogy a tanító sokat tehet ugyan e bajok el-

gyönyörű látvány oly változatos és szokatlan, hogy azt leírni, de csak el is képzelné lehetetlen, s minden leírás vagy kép csak kontrázkodás a természet és remeke mellett. S ha valaki, mint ez gyakran megtörténik, néha tizennégy napig lesi itt a ködben az ily pillanatot minő ez volt, unalma és fáradtsága bőven meg van jutalmazva.

Egy óránál tovább időztem itt, s 6 óra 30 perczkor indultam le, most a vitznai nyugoti vasuton. E vasut merész emelkedései már impóndák, 42, s ha nem esalatkozom egy helyen 44% emelkedést, illetve esést olvastam le a jelző táblákról; ezen a háztető lejtősségét megközeitő niveau-változások, kivált mikor 100—150 méternyi mélységek fölött biztatják az embert, hogy ne féljen, mégis eszébe juttatják, vajlon szükség esetében ki lehet-e e ugorni a nélkül, hogy a nyakát törje. E vasuti menet az utazás egy kiválóbb epizódját képezi, s ez ut tart egy óra 18 perczig.

7 óra 48 perczkor értünk Vitznauba; itt várt a Germánia gőzös, szép hajó, villanyfényvel világítva — a gotthard vasuti kocsi légszesszel vannak világítva a 3 alaguton körösztül, — rá üttem, s este 8 óra 45 perczkor ismét Luzernben voltam.

Ez volt a második nap.

Másnap reggel 7 óra 20 perczkor indultam Luzernből, s ugyanazon uton a kö-

vetkező napon reggel 6 óra 20 perczkor Bécsben voltam, s ez volt a harmadik nap, este 7 óra 20 perczkor értem haza.

Kévs ember fogja megtenni ezt az utat ily rövid időben, de ha valakinek még is kedve kerekednék hozzá, egy-két jó tanácsal szolgálok:

ne legyen sok holmit magával, s ezt is Luzernben hagyja addig, mig visszatér;

a vierwaldstädti, gotthardi és rigi utra a felső kábátot és esernőt el ne hagyja, de semmifele messzelátót ne vigyen, mert ez az uton haszontalan tehernek bizonyul, ha gyengébb szeme van, használjon egyszerű szemüveget;

Bádeckert, vagy egyébbb utazási kalauzt az utra ne hurcoljon, mert olvasni egy perczig sincs ideje, ha e miatt a legszebb pontokat nem akarja elmulasztani.

az utazási tervet perczekre előre készítse el, mert egy-két percz késés az egész uti tervet felforgatja;

szemeit, figyelő- és emlékező tehetségét egy kissé legalább erőltesse meg, s más egyébről ne igen gondolkozzék; — végre tartok tőle, hogy egy olvasó e jó tanácsaimat még egygyel megoldja;

és ne unassa a közönséget ez utazásának leírásával, mint ezt tette

B.

A magas Tátrában.

VIRTER KÁROLY-161.

II.

A felkai-tóhoz.

Egy este kedélyes társaság gyűlt össze az étteremben. Arról volt szó, hová történjék holnap a kirándulás. — Abban állapotunk meg, hogy a felkai völgybe, a felkai-tóhoz megyünk. A jó igazgató legott megtette az intézkedést, hogy a lovak korán reggel felszerelve, a vezetők készen várjanak bennünket. Összesen hatan voltunk, nők és férfiak vegyes. Társaságunk tehát a mizsák számánál kisebb, a gráciákénál nagyobb volt és így volt a legjobb.

Festői látvány volt az, mikor a hölgyek változatos toletében, kora reggel, midőn a nap alighogy előbukkant, nyeregbe ültek. Jaj! hangzék itt a nők ajkáról, jaj! amott, ha a lovak kissé nyugtalankodtak. Hölgyeink arcát csakhamar kipirosította a félelem és a hajnali csipős szellő, mely a havas ormokról sietett le üdvözülésükre.

Lebeg a fátoly, suhog a vessző, vigan foly az eszmecsere. Kereszthalomnál volt az első pihenés. A nap tüzis korongja már magasabba szállt fel, bevilágítva a zöldes-zepesi fensíkot, mely térképéknél terül el a szem előtt. Valóságos szem-próba következik erre, ki lát messzebbre? táveső pótolja azt, mit

háritása körül, de mindent még sem. Anyagi adókat kíván ezen iskolaegészségügyi reform, melyeket a tanító meg nem hozhat.

Olvassa e művet a család, a tanító, a társadalom egyeteme, a kormány, mindenki kivetheti belőle a magát és megtanulhatja, hogy e szent ügy körül mily nemes misszióra nyílik neki tér?

Rámutat szerző nemcsak az iskolai élet okozta egészségi hátrányokra, és tényleges bajokra: de meg is jelöli az orvoslási módot. Nem kicsinyelhető ezen — bátran elmondhatom — nemzeti kérdés. Itt életképeségi érdekfeszítéssel van szó. Csak azon nemzet lehet erős, melynek organismusai: a részérők, az egyesek is fizikailag edzettek, izmosak és erősek!

Ezen mű, melyben minden állítás, — eltekintve hogy jeles auctoroktól vett számos idézetekkel is van támogatva — magában hordja az okadatolást is. Ezen anyag beosztása a mily szerencsés, e kérdés ép oly korszerű. Megtanít mindenre idevágólag, s csak tőlünk függ, hogy meg van-e bennünk a nemes törekvés és akaraterő azt meg is tanulni? Különösen a tanfériák figyelmébe ajánlani e művet kedves kötelességemnek ismerem.

Teljes joggal várhatjuk — itélve e mű jelességéből s azon érdeklődésből, melylyel az fölkaroltatik, hogy több kiadást is fog érni s ezen esetben tán nem venné zokon szerző ur, ha különösen (tapasztalatból mondhatom) a városi elemi iskolák felsőbb osztályaiban is lábra kapott és rombolólag terjedő mélyt is, mint legtöbb esetben az iskolából eredő betegséget, erkölcsi és anyagi (testi) életlő titkos bűnt jövőre figyelmébe ajánlani bátorodom, — erősen meg levén győződve, miszerint e baj megérdemli kiváló figyelmünket s a mennyiben ez is jeles művének körébe vág: hogy vele bővebben foglalkozunk.

Nevezett mű a szerzőnek sajátja. Kapható szerzőnél Esztergomban. Ára 1 frt.

Ullein Ferenc tanító.

Hirek.

A trónörökösne mint munkatárs. A trónörökösnek „Az osztrák-magyar monarchia” című műve számára a trónörökösne Laxenburg környékéről több rajzot készített, me-

lyek, mint a többi dolgozatok, megfelelő javadalmazást fognak kapni. A honorarium a trónörökös leánya, a kis Erzsébet nevére kiállított takarékpénztári könyvecske képében már át is adatott a trónörökösnek, ki azt megfogadta.

Gyászhir. Peitler Antal József váci püspök, 5 heti szenvedés után meghalt 24-én este 6 óra 16 perczkor Váczon, gyomorhaj okozta vegélygyengülésben. A boldogult Pécsét született, szegény szülőktől, 1808 márczius 14-én, itt tanult s itt szenteltetett fel pappá 1831-ben négyessi báró Szepessy Ignác püspök által, kinek udvari papjává s 1832-ben szentszéki jegyzővé, 1835-ben pedig titkárává és irodagaztatójává lett. A nagy püspök halála után annak összegyűjtött beszédeit ő adta ki 1839-ben 2 kötetben, megtoldva azt Szepesy életrajzával és végrendeletével. Érdekesnek tartjuk megjegyezni, hogy e munkára a pécsi egyházmegyéből nem több mint 17 előfizető jelentkezett és pedig 3 papnövendék: Zsvics Károly, Schulcz Bálint és Kápoli Ferenc; 3 káplán: Mészáros János, Fehérvári József és Csepeley János; 1 Ferenc-rendű szerzetes: Ughy Venczel és 10 plébános, u. m.: Asbold József, Csáky Ferenc, Daróczy Zsigmond, Fánssi János, Gottliebovich Pál, Hegedüs János, Keczei Mihály, Nyers János, Róka István és Török Pál. — Szepesy halála után Peitler 1842-ben Scitovszky János pécsi püspök által szentszéki ülnökké nevezetett ki, 1848-ban kanonokká lett, 1851-ben pedig helytartósági referendarius s itt szerzett érdemeiért 1859-ben váci püspökké nevezetett és szenteltetett fel. Mint püspöknek 40,000 hold birtoka és 160,000 frt évi jövedelme volt, mégis örökös pénzzavarban szenvedett, mert eltekintve, hogy maga nem értett a gazdálkodáshoz, uradalmi kormányzó visszaéltek bizalmával. Ehhez járult páratlan bőkezűsége, mely minden képzeltet felülmúlt. Nem jöhetett hozzá kérelmező, hogy rajta ne segített volna. Formaszerűen meghagyta, hogy senki se utasítsa őt el a palotájából üres kézzel. Elődei közül csak 4 ült oly sokáig a váci püspöki széken, mint ő. Váczon már 1817 óta nem volt püspök temetés. Temetése hétfőn történt. Aldás emlékeztén.

Hatalozás. Bocsor Antal sághai prépost, szegárdi arany-misé plébános, Tolnamegye bizottsági tagja és a Ferencz József rend tulajdonosa meghalt 20-án reggeli 6 órakor, életének 78-ik, áldozásának 53-ik évében. A boldogult 1807. november 27-én született Deveszerben. (Veszprém megyében) A szeminariomot városunkban végezte és 1832-ben szenteltetett fel. Duna-Földváron, majd Pakson káplánkodván, 1838-ban székese egyházi karkáplánná, 1844-ben faddi, 1864-ben pedig szegárdi plébánossá lón. A czimzeter prépostságot 1865-ben kapta. Mint ember és mint egyházi férfi számos kiváló tulajdonságaival mindenki tisztelétét és szeretetét megnyerte. Temetése rendkívül részvét mellettedden d. u. 5 órakor történt. A gyászmisét és temetési szertartást Troll Ferencz pápai praelatus és protonotárius és a szent sir lovagja végezte, az egyházi szónoklatot pedig Péchy József tolnai prépost-plébános és kerületi esperes tartotta. A szegárdi izraelita hitközség egy küldöttsége az elhunyt ravatalára díszes koszorút helyezett, melynek következő felirata volt: „Az emberszeretett igaz hirdetőjének — A szegárdi izr. hitközség.” A küldöttséget Troll Ferencz kanonok, továbbá Szandtner és Onczay plébánosok fogadták, élükön Pécsy esperessel, ki a hitközség figyelmét a katolikus papság nevében szép beszédben köszönte meg, hangzótatván, hogy mily jól esik neki a különféle hitfelekezettek között egyetértésnek a szegárdi izr. hitközség által bemutatott ezen szép jelét konstatálni. A temetésen való megjelenés által a szegárdi-kerületi papság csaknem teljes számban és Girk kanonok is lerotta a kegyelet adóját a boldogult iránt, ki öreg kora és betegeskedése mellett is szép pályáján pihenés nélkül működött és utolsó miséjét e hó első vasárnapján tartotta. Nyugodjék békében.

Hymen. Keller Antal közös hadseregbeli huszár-főhadnagy, ki Kőszegre pénzügyőri biztosságnak nevezetett ki, mult szerdán vezette oltárhozhoz Balog Károly ügyvéd leányát Kornéliát Zentán, hová a menyasszony szülői, mint a „Mohács és Vidéke” írja, csak rövid idővel költöztek Mohácsra.

Ösztöndíj. A dr. Kovács Zsigmond veszprémi püspök által alapított ösztöndíjra a hétfői közgyűlésből első helyen Nendtvich Jenő, második sorban Katicz István, harmadik helyen Cziegler Mihály terjesztett fel a megyés püspökhöz.

Időjárásunk vasárnap óta esőre és szélesyre változott. Hol szél fúj, hol beborul és esik, hol pedig kiderül. Így tartott ez vasárnap, hétfőn és kedden is szakadatlanul. Hétfőn d. u. városunk környékén esővel vegyes jég is volt, mely azonban — eddigi értesülésünk szerint — kárt nem tett.

Phylloxera Tolnamegyében. Lapunk egyik előző számában említettük, hogy Pálfa (tolnamegyei) község határában levő szőlőkben oly jelenségek merültek fel, melyek ott phylloxera pusztításra engedtek következni. Lehoczky Dező kerületi biztos, ki a megyei hatóság által ezen tünetekről azonnal értesítetett, megjelent a helyszínen. Vizsgálata eredménye, mint Perczel Dező alispánnal azonnal tudottat, azon szomorú — s mint szomszédokat minket is közelről érdeklő tény, hogy a phylloxera jelenléte nemcsak Pálfa, hanem Simon-tornán is hivatalosan konstaláltatott. — E hírrel kapcsolatban megemlítjük, hogy Széchenyi Pál gróf földmívelési miniszter Tolnamegye főispánjához intézett iratában kijelentette, hogy Szegszárdon vinczellér-képző intézetet fog felállítani, ha ugyanis a város és megye az intézet felállításához szükséges előfeltételeket megteremtí, a mi kétségtelenül meg fog történni. — Pécs sz. kir. város területe ez idő szerint, mint azt a megjelölt vizsgálótról szóló s a hétfői közgyűléshez beterjesztett jelentés megállapítja, phylloxera-mentes. A vizsgálat költségei 146 frtra rugtak.

szem el nem ér. Utközben nem egy szeliden zsongó patakcsa csurgója kínálta hűs italát.

Látni már a Hunfaly-házat, a vadon tajtékoz Felka-patakot is. Még csak egy kis türelem! s czelnál leszünk. Beértünk már a törpe fenyő határába. A légben bárányfélők uszáltak. Hideg lehellet jön a növényországból, a vezetők meg-megállanak kezeiket dörzsölve s azután felvéve ismét terüket, emelkedő lépésekkel baktatnak lovaink, helyesebben lovaik mellett és biztatva mondogatják: mindjárt ott leszünk.

Szemünk előtt terül el egész hosszában a smaragd színű, göröngyös sziklák, környezett hegyi tó, színe ma szép világos és nem haragos. A parti sziklára állva, mint tükörben láthatjuk magunkat a csendes vízben. Ezután leültünk a menedékház romjaira. A házat a hógörgeteg szétszórta, fele a tóba esett, másik fele összevisszaságban van körülöttünk. Most pedig bontsuk fel ama kosarakat, melyeket a jó igazgató telített meg.

Az a kis patak, mely a nyárban így megfoglyatozott, olyan lármát csap a szirtől lezuhantában a fejük fölött. Legjobban is tesszük, ha kizárólag csak is az évessel foglalkozunk s utána néhány pohárkát csuszatunk a hosszunyaku üvegéből, ez majd megmelegít. Az éhes-szomjas turistának ez nem prózai foglalkozás, különösen nem 1667 méter magasságban. Hiszen már a régi istenekről írva van, hogy a magas Olimpon nektárt ittak. Miért ne tehetnők meg ezt mi is a magas Tátrán? A villányi hegy pirosan csurgó méze, a jó bor jobban is izlett a nőknek, mint gondoltuk. Hja, a kedves igazgató alapos Tátraismerő, hogy erre is gondolt.

Vezetőink is azzal dicsekedtek, hogy már régen nem volt ilyen jó napjuk. Egy halmaz szétszört papiros hirdete utóbb, hogy itt lakmározó társaság ütötte fel vidám tanjányát, nekünk pedig ez az ebéd emlékezetesebb lesz, mint sok más.

A szétszört kövek között granát kereséssel mulattunk azután, de annyi erőre a villányitól sem tehattünk szert, hogy a granát-köveket erős tartályukból kiszedhetnünk volna és így legjobb akarattunk daczára sem szolgálhattunk társaságunk nótáigainak nyakára granátgyöngyfüzérrel.

Innét magasabbra már csak csuszamlós gyalog ösvény vezetett a hegyasadékban. Az összetömörült hó néhol az ölnyi magasságot is elérte. Előtünk tündökölt a Felka-patak 100 méter magas esése. Ég felé törekvő permetét a hideg szél viszarántotta s arcunkba kergette, miközben szivárvány színű változataiban gyönyörködöttünk.

Felértünk végre a „virágos kertbe”, mely 1793 méter magasságban van. A tél tartá itt esküvőjét a nyárral, gyermekük a tavasz volt, ezer virágtól ékes bokrétát kötöttünk emlékül és a nők virágot tűztek hajjukba. Nem érezve testünk fáradtságát, a Lengyelnyereg hőmezőit s változatos hegyalakulását néztük, miközben vezetők egyik tengerszem békáiról regélt, melyek gyöngyöt rejtenek magukban, majd hegyi szellemről mesélt, ki tömérdek kincseket őriz a Tátrában. Mikor vége volt beszédének, arra figyelmeztettem, sugja meg a pénzügyminiszternek, talán kisegíti zavarából, sőt ez majd talán kedvet is kap folytatni Mátyás király itt kezdett aranyásásait.

(Folyt. köv.)

A pécsi ügyvédi kamara névsorából Boda Vilmos országgyűlési képviselő és szegszárdi ügyvéd saját kérelmére töröltetett. — Nagy Ferencz paksi ügyvéd a kamara lajstromába folytatolag felvétel. — Scheibner Kálmán ügyvéd Tamásiból Bonyhádra tette át irodáját.

Czafolat. A „Fünfkirchner Zeitung” 59-ik számának egyik Szegszárdról keltezt híreben az foglaltatott, hogy Moldoványi Ödön tolnamegyei aljegyző megrörült. E hír, mely városunkban, hol az említett fiatal ember széles körökben ismeretes, kínos hatást keltett, szerencsére teljesen alaptalan. A család részről felkerettünk annak közzétételére, hogy a „F. Z.” említett híre meggondolatlanul közölt pletyka. Az egészről annyi igaz, hogy Moldoványi Ödön egyszerű ideg bajánál orvoslására 3 hét óta a radegundi gyógyfürdőt élvezi. A mystification alapuló hír szerzőjének felelősségre vonására dr. Moldoványi István bonyhádi ügyvéd a szükséges lépéseket már megtette.

Rohicsról közölt furdólevelünk mintegy kiegészítésül lapunk egyik kiváló barátja a következőket írja: A papság, mint rendszeren minden évben, úgy az idén is meglehetősen van képviselve, lévén Rohics per eminentiam olyan fürdő, ahol a gyomrot szokás kúrálni. Itt vannak Tallián czimzetes püspök, Königsmayer Szombathelyről és több plébános, valamint tanár is; magyarok azonban még sincsenek oly számosan, mint más években voltak. Meglehet, hogy sokan még csak ezután fognak jönni, bevégezvén előbb otthon az aratást, hogy megtudják: miként fizet a buza? lehet-e költeni? Az is meglehet azonban, hogy végkép elmaradnak és inkább a kiállítást nézik meg. Legalább bent marad az országban a pénz! Időjárásunk folyton száraz. Esőnk már pár hete nem volt, noha naponként gyülekeznek a felhők; de úgy látszik, hogy ezek meddők. (Azóta talán már esett is! Szerk.) Pedig azt hallotam, hogy itt, ha csak egy kis felhő mutatkozik is, már esik. Reggel 8 óráig meglehetősen hűvös az idő; de biz azután itt is meleg van. — Megnéztém a szőlőhegyeket is; nem igen nagy termés mutatkozik. Az is igaz, hogy az itteni szőlőművelés szörnyű kezdetleges. Trágyának talán soha színét sem látják. Általában úgy látom, hogy az idevaló nép nem igen töri magát a munkában. Ami kevés gabonájuk van is, már túlérett, a gaz is fölűti és mészre aratnak. Ugy látszik, itt nem igen félnek a jégtől.

Dr. Emlék-felszentelés. Az oly korán elhunyt Vojnits Lukács László életének utolsó idejében, mint a „Szabadka” írja, a szegedi szőlőkben a Szent-Szűz tiszteltetésére emléket állított, melynek felszentelése 19-én esti 6 órakor ment végbe. A szertartást Széchenyi Jenő kanonok vezette, kit a megboldogult családja régóta szoros családi kötelék fűz.

A budapesti állami közép-ipartanodában a beiratások ezután szeptember hó 1-ső napjától nem 15-dik, hanem csak 10-dik napjáig tartanak. A belépni óhajtó tanulóktól előzetes gyakorlat kívánatik, vagy legalább is az, hogy ezen nyári szünidő alatt a gyakorlatban foglalkozzanak s ezt hiteles bizonyítvánnyal igazolják. Szükséges továbbá, hogy a tanuló a beiratáshoz szüleiikkel vagy gyámjaikkal jelenjenek meg. Budapest, 1885. július 18-án. Hegedűs Károly igazgató.

Somogyéből. Szőlősgyöröki jegyzővé az elhunyt Zalaváry Gyula helyébe Csapodi Ferencz választott meg. — Schambach Gyula eddigi helyettes tanár a kaposvári állami gimnáziumhoz rendes tanárrá nevezetett ki. — A juthi református pap-választás alkalmával, mint a „Budapesti Hírlap”-nak írják, nagy korteskedés, sőt hivatalos tekintéllyel való visszavétel is gyakoroltatott.

Simándy szintársulata Mohácson 19-én fejezte be előadásait. A társulat, melynek szerződés nélkül maradt tagjainak felsegélésére 26-ikán humorisztikus felolvasással, énekekkel egybekapcsolt műkedvelői előadás

tartott (közreműködők: Tarnai Károly, Palasovszky Ödön, Schwarcz Szidi, Nagy Pista és Kerner Robert) mint halljuk, Siklósrá tette át hadi szállását.

A harkányi fürdővendégek száma mai napig 1074 személy, az átutazó vendégek eddig 3823 személy.

A mohács-pécsi vasut bevételei június hó 30-ikáig 700,420 frtra emelkedtek, mi az előző év megfelelő idejében befolyt összeghez viszonyítva 11,318 frt bevételi többletet felel meg.

Kiállítási beléptijegyekért július 19-ikéig bezárólag összesen 390,509 frt folyt be.

Kinevezés. A pécsi m. k. pénzügyigazgatóság Radics Antal szegszárdi kir. adóhivatali V. oszt. adótitzes III. oszt. adóhivatali ellenőrré nevezte ki Dárdára.

Vizbe fúlt. Kölkeden egy Kulcsár Lajos nevű 8 éves fiú, kit, mint a „M. és V.” írja, szülői magára hagytak, játszás közben egy vízzel telt üregbe esett és a vízbe fúlt.

A lövöldében július hó 26-án 570 lövés tétetett; ezek közül 11 négyes és 154 közlövés esett. — Az I-ső díjat legtöbb közlövésért Kaiser H. F., a II-ikat Barnaky Gyula, a III-ikat Schreiber Ferencz, a IV-iket az I. legjobb lövésért Hillebrand Ferencz, az V-iket a II. legjobb lövésért Cseh Bertalan nyerte.

Tolnamegyei hírek. Schöner István szegszárdi törvényszéki iroda-igazgató meghalt 18-ikán, 54-ik évében. Az elhunytnak gyönyörű hangja volt s mint a szegszárdi dalárdának tenoristája közbecsülésben és szeretben állott. — Ligeti István szántársulata Gyönkről, hol igen szép sikerrel működött, Sárbogárdra költözött. — A Tolnán és környékén elhelyezett 7-ik huszárezred összes századainak nagy gyakorlata 20-ikán kezdődött meg s körülbelül 4 hétig fog tartani. — A szegszárdi vadászársulata a nyul-vadászat megkezdésének idejét szeptember elsejére határozta el. A társulat volt tisztviselői mind újra megválasztattak. — Stutzbarnt Antal ezirksz-igazgató Duna-Földvárói Szegszárdra ment társulataival. — A szegszárdi tüzoltók elnökévé Perczel Dezso választott. Megválasztottak még: dr. Szigeth Gábor (alelnök), Kálmán Károly (titkár), Benesik Kálmán (pénztáros), Boda Vilmos (főparancsnok), Fejős Károly (alparancsnok), Schwarczkopf Géza (alparancsnok), Pförtner Agost (szertáros) és Laky László (bizottsági jegyző.)

Erdőőri szakvizsgák. A földművelés ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a folyó évben megtartandó erdőőri szakvizsgák ügyében a következő hirdetményt adta ki: „Az erdőőri szakvizsgák a f. é. október hó 5-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Mármaros-Szigeten, Kolozsvárott, Brassóban, Temesvárott, Zomborban, Pécsen, Szombathelyen a megyeházában d. e. 9 órakor fognak megkezdetni és folytatolag megtartatni. — Felhivatnak mindazok, kik ezen szakvizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz nyújtsák be.”

Az a politika! Hogy a francia főpapság mily ellentétben áll a 19-ik év részének politikai magatartásával, jellemzően bizonyítja a következő eset. Philbert bragayrac-i lelkész pápai zuávól köztársasági párti lett s a legutóbbi választás alkalmával a politikai mozgalmakban szenvedélyes részt vett. E magatartása miatt a toulouse-i érsek, miután Philbertet többször hasztalanul szólította fel lemondásra, végre nyílt levélben, melyet az egyházkerület papjaiból és híveiből intézett, megtiltá neki az egyházi szolgálatok végzését, a híveket pedig exkommunikáció terhe alatt óvja a papjukkal való érintkezésről, mire a bragayraci község tanácsa viszont az érseket exkommunikálta és megtiltá neki, hogy templomukba lépjen, kijelentvén, hogy a szegény,

kis falusi papot többre becsülik az érseknél, mert amaz az egyházat és az országot életveszélyvel oltalmazta. Philbert lelkész nem ismeri el hivataláról való letétét. A dologból még csinos konfliktus keletkezhetik.

Ausztria népesedési ügye. 1884-ben 179,171 házasság kötöttet, (3155-tel több, mint az előző évben). Született 878,321 gyermek, (19,489-czel több mint 1883-ban,) meghalt 666,523 (10,514-gyel kevesebb, mint előzőleg.) A szaporodás 211,787 lélek. Az összes lakosság száma 22,864,108; a nép számlálás évéhez (1880.) viszonyítva a szaporulat 719,864. A születések közül 128,308, tehát 17% törvénytelen.

Tűz. Főherceg-Lakon mult kedden, mint levelezőnk írja, egy sokak cseléd vigyázatlansága következtében egy asztag buza meggyújtást s tökéletesen elhamvad. A kár tetemes, de szerencsére az asztag biztosítva volt. — Vasárnap délelőtt a mohácsi határ szélén, Kis-Nyárad mellett sokak kánaszok dísznövegeltes közben mets tarlóján a learott búzát felgyújtották. A szegény tulajdonosnak 15 kereszt búzaja — összes termése az egyedüli vagyonkaja — elégett. Sajnos, hogy népünk egy részének rosszlelkű vigyázatlansága miatt az ily szerencsétlenségek ellen alig van orvosser.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot a hivatalos jelentések szerint a következő: Baranyamegye baranyavári és mohácsi járásában a buza és rozs learottatott; mennyiségileg nem felelt meg a várakozásnak, de minőségileg kitűnő. A gyakori esőzés a kapásnövények fejlődését nagyon elősegíti, hasonlóképpen a sarjút is, mely a nagy szárazság miatt nagyon visszamaradt. Gyümölcs bőven lesz, a hasznos háziállatok egészsége — a sertéseket kivéve — jó. — Somogy megye marczali, lengyeltői, kaposvári, igali, szigetvári és csurgói járásában az aratás vége felé közeleg, a buzáknak a rozsdá kárt nem okozott, mind szalmára, mind szemre kielégítő, az árpa szalmára jó, de szemre apadt; a zabot is több helyen aratják, a takarmányfélék lesültek, legelők kiégett, s ez által a szarvasmarhák sokat szenvednek; kapásnövények jók, a dohány gyenge és hiányos; gyümölcs és szőlő szép, a hasznos háziállatok egészsége jó. — Tolnamegye völgyes, központi és duna-földvári járásában az őszi aratása befejeztetett, mennyiségre kielégítő, minőségre nem. Az árpára a gyakori esőzés káros volt, zab közép, a takarmányfélék gyenge eredményt adtak. Gyümölcs és szőlő jól fejlődik, a kapásnövények szépek. A hasznos háziállatok közül a birkák és sertések lépében hullanak.

Vegyes hírek. Hodász János volt törvényszéki bíró meghalt szerdán Szombathelyen. — Daruvári állomásfőnökké Méschár Ferencz szombathelyi vasuti tisztviselő nevezetett ki. — Courcy tábornok jelentése szerint a tonkingi fekete lógóságok szövetkeztek az anámi felkelőkkel. — Szófiában, valamint Spanyolországban is messze elágazó összeesküvés fedeztetett fel. — A bécsi képzőművészeti akadémián a dolgozatok idej kiállítás alkalmával Bruno Emil nagykanizsai születésű hallgató díjjal tüntetett ki. — Beatrix angol királyi hercegnő esküvője Battenberg Henrik herceggel 23-án ment végbe. Az ünnepélyen Gladstone nem vett részt. — Grant Ulysses tábornok, az Egyesült Államok két ízben (1868-ban és 1872-ben) megválasztott elnöke meghalt 23-án, 63 éves korában. Híres hadvezér volt. Halálát szenvedélyes dohányzás okozta nyelvrák mozdította elő. — A németországi bejegyzett ügyvédek száma f. év január 1-én 4556 volt. — Görögország 1887-ben kiállítást fog rendezni. — Angliában, hol az állatkínzást szigorú büntetések sújtják, a leánynevelő intézetekben a bot büntetés divig, úgy, hogy még 14 éves leányokat is 6—20 vesszőütéssel illelnek meztelen testükön. E barbárságot az ember nem is hinné, ha magok az angol

lapok nem szólnának ez esetről. — Bengáliában Natore város mellett egy falu földrendés következtében teljesen eltűnt a föld színéről. — A nagy-kanizsai egyenesrődi főgymnázium házifőnökevénye Károly választotta meg.

Irodalom.

A Ráth Károly által szerkesztett „Kiállítási Lapok” július 15-ki (39. száma) megjelent a Deutsch M.-féle műv. intézet díszes kiadásában a következő változatos tartalommal: A munkakiállításról. (I.) — A szabadalmak csarnoka. — Bronz- és rokon fémöntvények a kiállítás. — Az országos bizottság jegyzőkönyvei jun. 17. július 7. — A nagy jury tisztviselői. — A jury-tanács ügyrendje. — Az időleges kertészeti kiállítások bírálati szabályzata. — Az öszi nemzetközi szőlőkiállítás részletes programja. — Kiállítási Krónika. Egy vagy többféle érme. A jury-tanács elvi határozatai. Nemzetközi szakértő-bizottság. A III. gyümölcs és zöldségkiállítás alkalmából odaítélt díjak. Iparossegédek segélyezése a Fogl-féle alaphoz. Anthropologiai kiállítás. Látogatási, személyforgalmi stb. kimutatások. — A pótlólag kikinevezett jury tagok jegyzéke. A lemondott tagok jegyzéke. — Az első hazai munkakiállítások. (Rajz-műbiralmi utasítások. A meszerinas-művek kiállítása 1847-ben.) Illusztrációk: Csánkoszóba a háziipar-csarnokban. Az antwerpeni világkiállítás főépülete. — Hirdetések.

A legújabb kiránduló hely, Tata-Tóváros és környékéről szép képeket hoz az „Ország-Világ” legújabb, július 25-iki száma élénken megírt ismertető czikk kíséretében B. P. tollából. A kitűnő képes lap többi közleményei a következők: „Neki ment a Tiszának”, megkapó szép rajz Karczag Vilmostól; „Szent Márk egyik galambja”, elbeszélés Majthényi Flórától; „A koldus fia”, költemény Pongráz Bélától. „A vén Európa”, ismeretterjesztő czikk Nemes (Edelmann) Menyhértől; „Két vén gyerek”, regény Gabányi Árpádtól; „Kirándulások”, bécsi tárcza Kaposi Bélától; „Néhány szó történetéről”; „Miből élünk?” Hidas Páltól; „Ha más szívében”, költemény Kempelen Farkastól; „A hét története” Székely Huszártól. A képek közül az említettek kivül meglepő szépek a „Közös titok” és „Tengeri fürdő” című képek. Az állandó rovatok, melyeknek gazdagsága és élénksége meglepő, következők: Tudomány és irodalom, Színház és művészet, Ujdonságok, a kiállításról, Nők világa, Könyvpiac, Vidéki élet, Sport, Hymen, Gyászrovat, Innen-onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára egész évre 10 ft, fél évre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.; az „Egyetértés”-sel együtt egész évre 28, fél évre 14, negyed évre 7 ft, egy óra 2 ft 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők Budapestre (Gránátos-utca 6-ik szám.)

Közgazdaság.

Az „Assicurazioni Generali” a budapesti országos kiállításon.

A biztosítási intézmény fejlődésének története hazánkban egy darab magyar művelődéstörténetet tár fel előttünk.

Az országos kiállítás, hiven ama feladatához, hogy visszatükrözze Magyarország anyagi és szellemi életét, mely bepillantást enged a biztosítási ügy fejlődésmenetébe hazánkban. Uttörő e téren a „Generali”, mely egyedül futja meg a kezdeményezés nehéz, göröngyös pályáját. Természetes, hogy később, midőn már ki volt egyengetve az út, leközdettek a kezdeményezés nehézségei, kitartó bátorságáért el is nyerte a jutalmat és a nemzet elismerését. A „Generali” amaz intézet, mely meghonosította hazánkban a biztosítást. Triestben 1831-ben alapított és alapítása után azonnal hazánkban is meg-

kezdte működését. Több mint félszázados működése hazánkban, az első időben gazdag sulyos és nagy áldozatokban úgy pénzben és erőben, a későbbi időkben azonban gazdag a kivívott teljes és nagy sikereiben. Bár idegen földön született, a becsületes és ernyedetlen munkában eltöltött félszázad által megszerezte magának a magyar polgárjogot. Immár a számok maguk szóljanak és ezek azt beszéljék nekünk, hogy ez intézet az 1832—1883 években Magyarországon 74.286 káresetben kifizetett 30.022,836 frtot, miből az 1832—1841-ik évtizedre esik 901 kár 266.527 frt kárösszegevel, ellenben magára az 1883-ik évre 5304 káreset 2.191,201 frtnyi kárösszegevel. A számok ezen egymás mellé állításából azonnal láthatjuk, hogy hazánkban csak 1883-ban kifizetett kulturális tevékenység kilencszer nagyobb az 1832—1841-iki évtized kulturális tevékenységénél. A grafikai ábrákon csak az 1854—1883-as harmincz éves korszak van feltüntetve, egyrészt mert rövid volt az idő a régebbi anyag elrendezésére és feldolgozására, másrészt azért, mert a magyarországi üzlet az 1831—1853-as években még csekély jelentőséggel bírt. Ha vizsgáljuk a tűzbiztosítás fejlődését e három évtizedben, úgy találjuk, hogy a „Generali” 1854 kiállított 14273 biztosítási kötvényt 24.428.769 frtről és fizetett 356 esetben 122.618 frtot, ellenben 1883-ban már kiállított 54.871 kötvényt 145.676,258 frt értékről és kártérítésül kifizetett 2445 esetben 1.127,406 frtot. Azonban, hogy még világosabbun feltüntessük a tűzbiztosítás nagy haladását, meg kell említenünk azt, hogy az utolsó években a legtöbb kötvény tíz évre állítatik ki, úgy, hogy 1883-ban összesen 111.668 kötvény 258.129,745 frt biztosítási értékről volt érvényben. Hason arányokat mutat fel a „Generali” magyarországi jégbiztosítási üzlete. Itt szembeáll az 1853-ban 672,373 frtről kibocsátott 352 kötvény, az 1883-ban 26.411,957 frtről kiállított 7335 kötvénynek valamint a 2415 esetben 472,740 frttal adott kártérítésnek. Az 1854—1883 éves korszakban az intézet hazánkban kiállított összesen 91.540 jégbiztosítási kötvényt 226.411,957 biztosítási értékről, melyre 23 ezer 614 káresetben 4.738,02 frt kártérítés fizetett. Eme adat azt mutatja, hogy minden 100 kötvényre 24-6 kár esett, vagyis hogy nálunk minden negyedik gazdát megkárosítja a jég. Sajnos, hogy gazdánk eddigéig csak nagyon csekély mérvben vették igénybe a jégbiztosítást, baj, melynek hátrányos következményeit a fenti adatoknál rikitóbban feltüntetni sem lehetne. Sok szempontból igen érdekes az 1879—1883-as öt éves korszak legnagyobb jégnapjainak statisztikája, mely mutatja, hogy a jelzett idő alatt mintek a legveszesebb jég 1883. június 23-án sujtott. Ezen napon t. i. a jég 76 községben 262 kárt okozott, melynek megtérítésére 77 ezer 278 frtot kellett fordítani. Ez határozott érv, azon fentebb kifejtett állításunk mellett miszerint feltétlenül szükséges, hogy nálunk a jégbiztosításnak nagyobb alapon kell fejlődnie. A szállítási-biztosítás terén a „Generali” ép oly nagy és ép oly eredményes munkát végzett. Az ábrázolt 1854—1883-as harmincz éves korszakban az intézet 58.133 kötvényt állított ki 373,264,833 frt biztosítási értékből és erre kifizetett 1844 káresetben 811,728 frtnyi kárösszeget. A mi az életbiztosítást illeti, a „Generali” igényelheti azt az érdemet, hogy ez intézmény ő honosította meg hazánkban, a mennyiben e biztosítási ágat már 1883-ban már felvette üzlete körébe. Hogy mily eredménytel működött e téren, azon egy adat alapján is mérlegelhetjük, hogy 1884-ben 10,589-nél nem kevesebb kötvény 23.550,000 frtnyi biztosítási érték volt érvényben. Felesleges munkát végeznének, ha még adatot is hoznánk fel a mellett, hogy milyen fontos az életbiztosítás terén a „Generali” tevékenysége Magyarországon. Ez egyetlen adat, melyet felemlítettünk, minden hosszú beszédnél sokkal ékeesebben szól.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1885. évi július hó 25-én tartott hetivásárról.		100 kiló ára.
Buza:	) jó	7.20
	) középszerű	7.—
Kétszeres:	) legalábbvaló	6.90
	) jó	6.30
Rozs:	) középszerű	6.—
	) legalábbvaló	6.40
Árpa:	) jó	6.20
	) középszerű	6.40
Zab:	) jó	6.50
	) középszerű	6.20
Kukoricza:	) jó	6.40
	) középszerű	6.20
Széna		3.90
Szalma (mássa)		1.40
Hajdina (mássa)		—

Szerkesztői üzenetek.

Görcsöny. Fogadják szíves üdvözlőnk. Az új aquisitionnak nagyon örülünk s az igéret teljesítését várjuk.

Lapis. Mihelyt terünk engedi, azonnal közöljük. Pádagos. Más helyi lapozó is bejelentéven, sőt ott meg is jelenéven a czikk, a közléstől, bár megígértük, le kell mondanunk.

Dr. C. Illi. Jövő számunkban. Üdvözlöt. Dr. M. J. B. nyhá. Szívesen teljesítettük kérését. N. S. Siklós. Köszönettel vettük. Az előfizetés szeptember 30-án jár le.

Kis hirdetések.

Ocska ablakok redőnyökkel együtt jutányos árakon megvehető. Felvilágosítást a kiadó ad.

A nagy Skóki hegyben egyik legszebb és legjobb szálló préházal, 800 akóra való boltozott pinczével, egész felszereléssel, idej szép természettel együtt, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Egy cserép és pala-fedelező (Schieferdecker) ajánlja magát mindenféle cserép és pala-tetőkön előforduló javításokra vagy újonnan való fedelezésre, valamint a házfedelek évenkénti jó karban tartására. — Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Fekete Mihály.

Nyílt tér.

Takarékos háziasszonyok számára újabban egy igen előnyös berendezést hoztam. Ugyanis lisztüzletben ezental

a legjobb minőségű

pesti hengeralmi lisztek

25 kilós zacskókban

a melyek a malom által direkté

telítettnek és lepecsételtetnek

nagy bevásárlási árakon beszerezhetők.

A liszt kitűnő minőségű, szép és olcsó s így minden gondos háziasszonynak érdekében áll egyszeri megrendelés által a tehető megtakarításról meggyőződni.

A liszt bérmentve küldetik a házhoz, a zacskót ingyen adom hozzá.

Estleg hitelt szívesen nyitok.

WEILLER MIKSA

Liszt-üzlete Pécsen,

6118 Majláth-tér, az izr. templommal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

fűszerkereskedésben
mindenfélé

friss GYÜMÖLCS

továbbá tej és vaj kapható.

Ugyszintén nálam megrendelhető Hamburgból

minden minőségű kávé

minta szerint a lehető legjutányosabb árak mellett.

Scheibner János

Ó-posta- és Kazinczy-utca sarkán.

Leggyorsabb és legolcsóbb
személyszállítás

AMERIKÁBA

kétszer hetenként

a brémai kitünő délnémet Lloyd

császári német posta és

gyorsposta gőzöse által

a nm. bécsi cs. kir. helytartóság
által engedélyezett

Soekl Móríc

főügynöksége közvetítésével

Bécs I., Postgasse Nr. 6.

Minden tudakozódásra azonnali
válasz adatik.

Juh-eladás.

Az ócsárdi bérgazdaságban

100 drb. vágni való öreg ürü

és

80 drb. mustra ürü és anya-juh
eladó.

Venni szándékozók alulirottal

Ócsárdon

(u. p. Görcsöny)

szóval, vagy levélileg bármikor értekezhetnek.

Vérffy Illés

1166

bérlő.

A legbiztosabb szer

az általam: CSILLAG ANNA által feltalált

haj- és szakálnövesztő

kenős, mely a gyógyászati facultások leghirnevesebb szakértői által
vegyelemezve a kitünő hatásának talaltatott volt: a haj kihullása
ellen, a haj növesztésére, fejköszvény ellen, korpaképződés, kopasz
fejűség, a hajusz és szakáll ritka növése ellen.

Szétküldési gyári árkattár:
Bpsten V. király-u. 26.

Pécselt kapható:

Alt és Böhm uraknál

Mária-Celli Gyomor-Cseppek,

jeles hatású gyógyszer a
gyomor minden bántalmái
ellen és felülmulhatlan az
étvágy hiány, gyomor gyan-
geség, rosszszagú lehellet,
szelek, savanyu felbőfögés,
kölíka, gyomorhurut, gyo-
morégés, huygóképződés,
tulságos nyalkaképződés,
sárgaság, undor és hanyas,
főfajas (ha az a gyomor-
bol ered), gyomorgörcs, szék-
szorulat, a gyomornak túl-
terheltsége étel és ital által: giliszta, lép- és máj-
betegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár nagyban s kicsinyben

BRADY KÁROLY,

„az őrangyalhoz“ ezimzett gyógyszerárában Kremzierben,
Morvaországban.

Kapható Pécsen: Kovács M., Sipőcz István,
Balázs urak és az Irgalmasok gyógyszerárában Sásdon:
Keller N. urnál. Pécs varadon: Dvorszky Béla gyógy-
szertárában. Szászvár: Baltha László gyógyszer. 26—1. 1051

PACHER E.

Pécsett, Széchényi-tér 17-ik számú bazár alatt.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő ízlés szerint **ujjonnan felszerelt**

nagy választéku gyári raktárát

bel- és külföldi üveg, porcellán és majolika tárgyakból u m.

minden nagyságu és kivitelü magyar, francia, angol és cseh gyártmányu **VIRAGTARTÓK, VIRÁGCSEREPEK, VIRAGKOSARAK, VIRAGCSEREP-ÁLLVÁNYOK**, csinált virágcsokrok különleges diszes levelekből összeállított és macart csokrok, szabadiszítéshez alkalmas szobrok, fali dísz-tá-lak, ebédli díszítésére alkalmas dombor olajnyomott képek diszes gyufa és hamu tartók, aranyhaltartók, névjegy- és gyümölestartó állványok, diszes kanesók és poharak, kis porcellán figurák képviselve az állat és gyermekvilág nemkülönbén minden néven nevezendő **gyermekjátékokból, legjutányosabb gyári árakban.**

Porcellán étkező készetek	6. sz.	9 frttól,
"	Theás	" 3
"	Kávés	" 50
"	Fek.kávé	" 4
"	Mosdó	" 3
"	Üvegpohár	" 3 1/2 krtól fölfele.
"	tányér	9 krtól fölfele.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER E.

AZ "AZIENDA" OSZTR.-FRANCIA ELEMI- ÉS BALESELBIZTOSÍTÓ- (TÁRSASÁG) VAGY ÖNMEŰEGE AZ 1884. ÉVRE.

Cselekvő: Vagyon-mérleg az 1884. évre. Személyek: Szentendrei

	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Részvények, mely áll 12,000 darab részvényből 4	141 00							
2. Pénzeszközök	637 43							
3. Pénzeszközök a díjazások és postakapcsolatokban	75,338	86	14,238	19				
4. Alkalmi és értékpapírok:								
50,000.- frt 5%-os kassza-öbörgei vasút el-	279 16							
sébségi kötvényei I. kibocsátás 4 frt 99 70	91342	20						
120,000.- frt 5% magyar aranyjárdék	90,385							
2,000.- frt 5% magyar aranyjárdék	100 19							
2,000.- frt 5% magyar aranyjárdék	173							
50,000.- 250 drb Ferenc-József	17,900							
vasút részvény	5175							
30,000.- 100 drb Rudolf korona-	18,125							
vasút részvény	18,125							
50,000.- 250 drb Ferenc-József	4,937	50						
vasút részvény	4,937	50						
140,000.- 5% osztrák papírjárdék	1388	0						
7,150 Lett, 5% osztrák papírjárdék	8,959	45						
ványok VII. kibocsátás 884 Lstr 147/4	8,959	45						
Folyó kamatok 1884. december 31-ig	872	14	58,142	30				
5. A hazaköszlő IV. Schwandlgrasse 9. sz. 169 92/2								
1,096								
6. leírás erre	1,096							
7. leírás erre	514							
8. Lett-t. óradíjak	21,915							
9. Váltak a hárchában	829 45							
10. Rendelkezendő folyó számla követelések bank-akal	200							
11. maszkuláris költségek	143	88						
12. Készletek	328	34						
13. Kintlévőségek a képviselőségek fel-	5,972	53						
14. Külföldi adósságok	3,909	44						
15. Felszerelvények, pénztárkezelések könyvtár, terv-	2138	71						
16. Raktárak és képviselet iródkában	430,230	78						
Jegyzet: A követendő években esedékesé váló díjkötelezvény állomány félrag 239,944 frt 98 krt.								
Újcs 1 81. december hó 31-én.								
Megvizsgáltatt és a könyvekkel egyeztetnek tallított:								
Hönigsvald s. k. Weinmann L. s. k. Zeis s. k. Hartvig Nándor s. k. Könyvtár.								

Újcs 1 81. december hó 31-én. Megvizsgáltatt és a könyvekkel egyeztetnek tallított: Hönigsvald s. k. Weinmann L. s. k. Zeis s. k. Hartvig Nándor s. k. Könyvtár.

AZ "AZIENDA" OSZTR.-FRANCIA ÉLET- ÉS JÁRADÉKBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG MÉRLEGSZÁMLÁJA AZ 1884. ÉVRE.

Cselekvő: Vagyon-mérleg az 1884. évre. Személyek: Szentendrei

	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Kivételések a részvényeseken és nem fizetett rész-	144,000	0						
vénykördék	35 67	29						
2. Pénztár-állás létesítés és az igazgatási pénztárban								
3. Pénztár-állás létesítés és az igazgatási pénztárban	3188	67	19					
4. Városi házbirtok	88,666	82						
5. Földbirtok	45,937	5						
6. Értékpapírok	257,945	68						
7. Ez a tartozó folyó kamatok	3,221	38						
8. Valtó tartozás követelések az "Azienda Assicuratrice"	14,215	07						
9. Beszedésmentes kiegészítő költségek ugyan-	3,506	91						
10. azok al	41,224	98						
11. Kivételések járulások költségekkel	4,124							
12. A társaság kötvényeire adott kölcsönök	28,235	39						
13. Ez a társaság kötvényeire adott kölcsönök	3,270	80						
14. Ez a társaság kötvényeire adott kölcsönök	24,963	42						
15. Ez a társaság kötvényeire adott kölcsönök	5,815							
16. Letételek	481	70						
17. Ingók, pénztárak juttatások és az ingatlanok fel-								
18. szerelvényeinek értékei								
19. A társaság kötvényeire adott kölcsönök								
20. zóság értékeinek, elkülönítve kesszele dó vagyon								
21. kimutatás szerint	7,974	11						
22. A díjak és ügybírák egyenlegei a pénzüszletei	4,677	30						
Jegyzet: A követendő években esedékesé váló díjkötelezvény állomány félrag 239,944 frt 98 krt.								
Újcs 1 81. december hó 31-én.								
Megvizsgáltatt és a könyvekkel egyeztetnek tallított:								
Hönigsvald s. k. Weinmann L. s. k. Zeis s. k. Lampelmayer Károly s. k. Könyvtár.								

Újcs 1 81. december hó 31-én. Megvizsgáltatt és a könyvekkel egyeztetnek tallított: Hönigsvald s. k. Weinmann L. s. k. Zeis s. k. Lampelmayer Károly s. k. Könyvtár.